

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure popold.

Telefon št. 113.

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 96.

Maribor, dne 16. avgusta 1911.

Letnik III.

Državna obrtna šola v
Ljubljani.

Višje obrtništvo, ki se loteva težjih nalog, ki se bliža umetnosti ter jo tuintam tudi obsega in ki vsled tega zahteva temeljite in fineje strokovne izobrazbe, je našemu kmečkemu ljudstvu še skoro docela neznano. A tudi na tem polju potrebujemo svojih ljudi, če se hočemo enkrat nemškega jerobstva vsaj kolikor toliko otresti. In v tem smislu opozarjamo slovenske stariše, ki imajo otroke, kažoče veselje in nadarjenost za višje obrtništvo, opozarjamo pa tudi odrasle, ki se hočejo izpopolniti, da se dosedanja c. kr. umetno-obrtna šola v Ljubljani s pričetkom prihodnjega šolskega leta, to je jeseni, preosnuje v c. kr. državno obrtno šolo stavbne, mehanično-tehnične, elektro tehnične in umetno-obrtno smeri, ki bo našim razmeram in potrebam bolje ustrezala.

Nova obrtna šola bo imela šest oddelkov in ti bodo:

1. stavbno-obrtna šola,
2. strokovna šola za lesno in kameneno kiparstvo,
3. javna risarska in modelirska šola za mojstre in pomočnike,
4. enoletni mojstrski kurz za mizarstvo,
5. ženska obrtna šola za belo šivanje, za šivanje oblek in za umetno vezenje,
6. kurzi za izobrazbo učiteljev na obrtnih nadaljevalnih šolah.

1. Stavbna obrtna šola ima namen, podajati pomočnikom in mojstrom zidarskega, tesarskega in pa kamnoseškega obrta ono znanje in one spretnosti, ki so podlaga za uspešnejše delovanje in obrtovanje. Osobito je temu oddelku odločena tudi naloga, pripravljati in usposobljati za zakonito predpisane mojstrske izpite.

Šola obsega pripravljalni, 1. in 2. tečaj. Kot redni učenec more vstopiti v pripravljalni tečaj prosilec, ki je star 17 let in se izkaže z učenim izpričevalom zidarskega, tesarskega ali kamnoseškega obrta, poleg tega pa s tolikim znanjem, da more šolo z uspehom obiskovati. V obče se zahteva znanje, kakoršno se pridobi z obiskom dvorazredne obrtne nadaljevalne šole.

PODLISTEK.

Žrtev spovedne molčečnosti.

(Konec.)

„Kdo pa je sum obrnil na-me? Kdo je našel puško in ovačil dogodek?“

Na to ne dobi odgovora, po molku pa še pristavi:

„Ker nočem nedolžnega niti za trenutek spraviti v zadrego, hočem zamolčati misel, ki mi je ravno sedaj šinila v glavo — bilo bi to grozno.“

Uradnik se vzdigne ter reče z resnim, mirnim glasom:

„Gospod župnik, obstanite, Vi ste ustrelili tega oskrbnika!“

Župnik se mirno in samozavestno vzdigne, odkrito in jasno pogleda uradnika ter reče:

„Bog ve, da takega dejanja nisem storil, jaz o tem ničesar ne vem, jaz sem nedolžen!“

„Ali se niste prej z umorjenim možem vaše nečakinje pričkali in prepirali?“ povzame uradnik.

„Bil sem zoper to ženitev, vedoč, da moja nečakinja s tem možem ne bo srečna in to se je uresničilo. Oba sta bila kaj nesrečna. Njemu, pa tudi nečakinji sem krivdo očital, da bi ju poboljšal.“

„Vi torej zanikate, da bi bili Pjetrova sinoči ustrelili?“

„Jaz ga nisem umoril.“

„No, povejte pa, kje ste bili v tistem času, ko se je zgodil umor?“

Župnik prebledi. V tem usodepolnem času je on izvršil tajni krst.

„Jaz, jaz sem bil — ah, — o tem Vam ne morem povedati ničesar“, spregovori slednjič.

„Ali ste bili doma?“

„Ne!“

„Je-li kdo šel z Vami?“

V 1. tečaj se sprejemajo poleg takih učencev, ki so vspešno dovršili pripravljalni tečaj, tudi pomočniki, ki se izkažejo s primerno višjo, pripravljalnemu tečaju enakovredno izobrazbo.

V 2. tečaj se sprejemajo samo taki učenci, ki so 1. tečaj dovršili z ugodnim vspehom.

Strokovni šoli za lesno in kameneno kiparstvo je namen, izvežbati obiskovalce za lesno in kamene kipanje s posebnim ozirom na cerkvene potrebe.

Šola obsega tri razrede. Za sprejem v 1. razred je potrebno, da je prosilec 1. dosegel 14. leto svoje starosti, ali da jo bo dosegel še v teku dotičnega leta, v katerem je bil sprejet, in 2. da je dovršil z zadostnim vspehom dva razreda kake rokodelske šole, ali 3. razred meščanske šole, ali 3. razred kake srednje šole. (Pri učencih, ki prestopijo iz gimnazije, se neugodni redi iz latinščine in grščine ne jemljejo v poštev.)

Za vstop v kak višji razred mora prosilec s sprejemnim izpitom dokazati, da ima ono znanje in one spretnosti, ki odgovarjajo vsaj učenemu smotru prejšnjega razreda, oziroma prejšnjih razredov.

3. Javna risarska in modelirska šola daje samostojnemu obrtniku, pomočniku in absolviranim učencem zavoda priliko, da se vadijo v risanju in modeliranju, v kopiranju in izumljenju umetno-obrtnih stvari.

Prosilec se more izkazati, da je ali zaposlen pri kakem obrtniku, ali samostojen obrtnik.

4. O enoletnem mojstrskem kurzu še ne vemo nič natančnejšega povedati.

5. V ženski obrtni šoli bo v vsakem imenovanem treh oddelkov pouk trajal dve leti.

6. O kurzih za izobrazbo učiteljev na obrtnih nadaljevalnih šolah se podrobnejša določila vsako leto neposredno naznanjajo šolskim vodstvom ter razglašajo po listih.

Stanujejo in hranijo se učenci in učenke izven zavoda po mestu. Pri izbiranju stanovanja je treba največje previdnosti; ker ravnateljstvo boljše in zanesljive stanovanja pozna, svetujem starišem, da se v tej zadevi obrnejo do ravnateljstva, ki je drage volje pripravljeno, jih s svojimi izkušnjami podpirati.

Revni, a zelo pridni učenci utegnejo tudi dobiti kakih podpor; toda odločno svarimo, da se kdo že naprej zanaša na nje.

Ker še nista program in učni načrt za novo državno obrtno šolo definitivno odobrena in ker še ni

„Ne!“

„Ali greste ob tem času z doma?“

„Ne — samo če me zove službena dolžnost.“

„Zadnje se pač ni pripetilo — zato Vas še enkrat vprašam: Kje ste bili ob času umora? Povejte mi priče, da ste bili drugje, kakor na kraju žalostnega dogodka — potem ste prosti.“

Župnik nato molči.

„Vkljub vsemu temu nisem kriv“, pravi, „če pa Bog dopusti, sem pripravljen tudi po nedolžnem trpeti!“

„Vi ste morilec!“, pravi sodnik, „Vi in noben drugi; peljite ga v ječo!“

III.

Nekaj dni pozneje se odpro vrata na celici jetnikov in vstopi pomožni organist ter ob enem državni učitelj iz župnikovega okraja. Začuden svecenik povzdigne svoje oči. Zakaj neki k njemu pride ta-le mož? Ruski višji uradnik je bil tega človeka v kljubovanje župniku nastavljen v Oratovu, da bi duhovniku nagajal. To je pomožni organist tudi delal. Na razne načine je hujskal proti zvestemu župniku in ga črnil pri ruski vladi. In sedaj pride ves potr k njemu ter se vrže solzen k nogam župnikovim.

„O, gospod“, vzdihne, zakrivajoč si obraz, „pomagajte mi najti dušni mir, poslušajte mojo spoved!“

Trpeči župnik ima sočutje s trpečim.

Pol ure, tri četrt ure je minulo, da se zopet ječa odpre. Bled in zbegan izstopi organist in se hitro oddalji. Zunaj pred kaznišnico pa se še enkrat ozre s porogljivim pogledom proti omreženemu oknu ter zamrmra:

„Zdaj so mu usta zavezana, sedaj sem brez skrbi.“

Župnik kleči v svoji celici. Zakril si je z rokama obraz in molil in večkrat vzdihoval:

„Ne moja, ampak Tvoja volja, daj milost, — o Gospod, k temu, kar ukazuješ; naloži mi, kar je Tvoja sveta volja!“

mogoče določiti dneva otvoritve, boče ravnateljstvo vse potrebne podatke o pričetku šole in o vpisovanju svoječasno objavila po listih. Opozarjamo torej na to.

Hmeljarji, pozor!

Hmeljarji sedaj lahko sprevidijo, da nimajo med liberalci prijateljev. Kajti prijatelji se pokažejo in pomagajo v nesreči. Liberalni savinjski matadorji imajo najtesnejše zveze z onimi, ki nočejo razveljaviti predprodaje, ampak se je krčevito držijo. Kaj so ti matadorji storili sedaj v blagor hmeljarjev? Niti koraka niso storili, da bi bile predprodaje razveljavljene in trgovina s hmeljem zopet prosta.

Že davno bi bila naloga žalskih liberalnih mogotev, da bi izdali vsaj prodajalne liste za hmeljarje. Sedanji listki so narejeni le za kupeca in se navadno glase: „Prodal sem Vam danes od letošnje trgatve . . . hmelja . . . po ceni . . . za 100 kg na račun ter prejel od Vas . . . reci . . . v gotovini. Zavežem se, oddati Vam prvoobrano, zeleno, pravilno spravljeno in dobro posušeno blago.“

Tukaj je vse polno zanj, v katere se lahko vjame hmeljar, ako je kupčija zanj neugodna. Videli smo nekatere prodajalne lističe ogrskih hmeljarjev, kjer teh zanj ni. Vprašamo javnost, zakaj žalski prijatelji kmeta niso storili že davno tudi v tem oziru svoje dolžnosti? Odgovor: ker so liberalci in so tudi mnogi sami mešetariji.

Letos je Slovenska kmečka zveza zasadila svojo zmagovalno zastavo v Savinjsko dolino. Takoj je začela tudi boj proti mešetarjem in njihovim mahinacijam. Kdor je prijatelj ljudstva, naj podpira ta boj. Osobito se nam naj naznanijo sedaj imena istih kupcev, oziroma prekupcev, ki na prijazno prigovarjanje nočejo razveljaviti predprodaje in zvišati cen.

V boj proti vsem izkoriščevalcem ljudstva!

Češki katoliški shod.

Glasom poročil je letošnji veliki češki katoliški shod v Olomucu največji in najsijajnejši, kar se jih je vršilo v Avstriji. Kakšen je bil triumf svobodomiselcev, ko so katoliški Čehi izgubili par mandatov. Menili so, da imajo že prosto roko, da prodira njih misel, pa kruto so se zmotili! Katoliška ideja se vedno bolj razširja in utrjuje med češkim narodom.

Čez šest tednov je bila obravnava. Župnik se brani povedati, kje je bil med usodepolnim časom, in istotako, če ima koga na sumu. Zagotavlja pa edino svojo nedolžnost; toda zastoj. Vse govori za njegovo krivdo. Sodišče po kratkem posvetovanju spozna župnika Kobiloviča iz Oratova krivega umora in ga obsodi v dosmrtno prisilno delo v sibirskih rudnikih.

„Volja božja naj se zgodi“, je zadnja beseda župnikova, „po bedi in bridkosti na zemlji pride kmalu blaženstvo, ki bo prineslo plačilo in opravičenje. Dotlej bom z božjo pomočjo preстал sramoto in trpljenje.“

IV.

Nekega dne po tej obsodbi stopi v ječo k župniku njegov dekan ter mu veli vstati, da mu prečita odlok njegovega škofa Borovskijaj iz Žitomierza. S tem listom višji pastir izreče veliko ekskomunikacijo (izobčenje) nad duhovnikom, obsojenim radi umora, ter mu odvzame duhovsko posvečenje.

„Poljubim roko svojemu škofu“, vzdihne izobčenec, komaj se premagujoč, „on ne ve, ne ve, Bog me bo —“

Ubožec se žalosti zgrudi.

Da je med tem njegova mati umrla, mirno sprejme vest, rekoč:

„O, sedaj že ve, da sem in zakaj sem nedolžen.“

Čez nekaj tednov pozneje nastopi četa kaznjencev, dva pa dva zvezana, peš pot v daljno Sibirijo. Bilo jih je okrog sto. Med njimi je nekdanji župnik iz Oratova. Z zadnje višave, odkoder se je videla še njegova vas, se še ozre proti njej s tihim pozdravom: Z Bogom!, a neusmiljeni kozak ga sunje s kopjiščem ter požene dalje. — — —

Dvajset let je poteklo. V oratovski župniji pastiruje že davno drugi župnik. Orgljavec je bil še v tem kraju, a je pohajal bolan in nemiren okrog. In njegova žena, nečakinja obsojenega župnika in vдова umorjenega Pjetrova, katero je bil kmalu po nje-

Pri zborovanjih ni prišlo do večjih nemirov. A sicer se je pričakovalo to in ono, vendar pa so vodstva nasprotnih taborov izdala parolo, da se ne sme motiti slavnostnega spreveda; vključno temu pa se poroča, da so sociji in liberalci ponekod pobijali šipe.

Udeležba je bila nad vse slajna. Kakor smo že poročali, je došlo v Olomuc 14 posebnih vlakov iz raznih sosednih dežel. Skupno število vseh udeležencev je 40.000 oseb.

Cerkveno slavlje v nedeljo dne 13. t. m. je vodil olomuški knez in nadškof dr. Bauer, ki je celebriral tudi pontifikalno mašo. V cerkvi je pridigoval prelat dr. Ehrman, na Stolnem trgu je govoril profesor olomuške teološke fakultete dr. Ivan Kubiček, zunaj na trgu je maševal kraljevo-graški škof dr. Jožef Dožbrava. Pri cerkvenem slavlju so tvorili češki Orli špalir.

Po kosilu so odredili manifestačni obhod, kateremu so korakale na čelu češke telovadkinje (300), češki Orli (700), katerim so sledile mladinske organizacije. V slikovitem sprevodu je bilo videti tudi Slovače. Splošno pozornost pa je vzbujala slovenska deputacija z zastavo S. K. S. Z., ki so jo Čehi pozdravili z velikanskim navdušenjem. Mnogoštevilno so došle češke žene, katerim so sledila razna društva, zastopstva in korporacije. V sprevodu je bilo 70 zastav in 12 godb. Došli so vsi češki cerkveni in svetni dostojanstveniki. Občinstvo je cerkvene kneze burno pozdravljalo. Do nemirov od strani Nemcev ni prišlo, za kar so skrbeli reditelji. Ko je prišel sprevod pred cesarjev spomenik, so uprizorili udeleženci velikanske ovacije cesarju in cesarski hiši, češki Orli pa, ki so korakali na čelu spreveda, so položili na vznožje spomenika lovorjev venec.

Popoldanska slavnost je obstajala v manifestačijskih shodih čeških delavcev, kmetov in mladinskih organizacij. Govorili so poslanec docent Ivan Šramek, poslanec N. Šilinger, predsednik čeških mlad. organizacij J. Dorotec, škof dr. Wisnar, znani voditelj Slovakov P. Andrej Hlinka ter urednik Supka.

Drugo slavnostno zborovanje in nedeljska zborovanja so se vršila v najlepšem redu. Zborovali so češki kmetje, mladinske organizacije, učiteljstvo, vseučiliško in srednješolsko dijaštvo, katoliška inteligenca, obrtniki in marijanske kongregacije. Manifestačni shod je pozdravil načelnik Poljskega kola, poslan. Bilinski.

V ponedeljek dne 14. avgusta dopoldne se je nadaljevalo zborovanje tretjega reda; govorili so prof. Jindra, profesor Kadlec in drugi. V terezijanski hiši se je vršilo zborovanje inteligenca. Docent Šramek je v govoru zahteval, naj katoliška inteligenca odločneje posega v javno življenje; govoril je tudi dr. Hruban. Na shodu obrtnikov sta govorila referent Zboril in krojaški mojster Sedlaček. Impozantno je bilo tudi zborovanje marijanskih kongregacij.

Zvečer dne 14. avgusta je bilo v češkem Nar. domu slavnostno zborovanje, govorili so: učit. Bartes, poslanec Šamolik, slovaški poslanec Juriga in drugi.

Katoliškega shoda Čehov so se izmed Slovencev udeležili tudi poslanci Gostinčar in Jarc ter zastopniki katoliško-narodnega dijaštva, med njimi jurist Anton Ogrizek iz Stajerskega.

govori smrti vzel v zakon, preklečala je po cele ure v cerkvi moleč in se solzeč.

In onstran v trgu, v hiši uradnika, čegar malo hčerko je že davno pozabljeni župnik Kobilovič krstil v tihi noči, vlada velika, tajna žalost. Iz zapazene sobe se čujejo tožni glasovi in pretresljivi klici; vmes se razločijo kakor od blazine ženske posamezne besede: o krstu, o katoliškem duhovniku, o pravoslavnem papežu, v presekanih stavkih.

„Uboga, uboga mamica“, vzdihuje vmes blede, okrog 20 let stara deva, nekdanja krščenka, in pristavi:

„Kaj ne, čača, ko bo Ivanka polnoletna, potem sme v samostan. Hočem ljubemu Bogu žrtvovati svoje življenje, da bo mamica zopet zdrava in ti čača, zopet vesel?“

In sivi uradnik je pokimal ter žalostno pritrdil z „da.“ Ah, saj je vedel predobro, da je s svojim strahopetnim molkom oratovskega župnika spravil v nesrečo in da je vsled tega njegova soproga prišla ob pamet.

Bilo je pozno v noč, da je novi župnik oratovski stal ob smrtni postelji organista in državnega učitelja, ko ga je bil ravno prevedel s svetimi zakramenti za umirajoče. Sedaj odpre vrata in povabi že čakajoče starešine in uradnike, naj vstopijo in čujejo, kar jim ima umirajoči naznaniti. In sedaj spozna vse: da je ustrelil oskrbnika Pjetrova zato, da bi mogel vzeti v zakon njegovo vdovo; da pa je sum obrnil na župnika in slednjič, da se je umora izpovedal župniku.

„Vedel sem, da duhovnik rajši umrje kot hudodelnik, kakor da bi prelomil spovedno molčečnost!“, skesano pristavi, „nisem se varal, Bog mi bodi milostljiv!“

Kmalu nato je umrl.

Sodnija takoj razveljavi svojo razsodbo proti mučencu in zaukaže njegovo osvoboditev.

Ko čez tedne odlok dospe v Sibirijo, ondodni višji uradnik zmiga z ramami, rekoč:

„Prepozno; mož je že štiri leta mrtev. Težko delo v rudnikih ga je pobralo. Škoda, bil je tako tih in priden in je neprehajajo molil...“

Katehetski sestanek v Zagrebu.

Zagreb 11. avgusta 1911.

3. dan, v sredo zvečer, je ljubljanski katehet Čadež predaval v kat. kazinu o Javenalovam Mens sana in corpore sano. Vzgojitelj zabrani vse, kar bi otroku škodilo na zdravju, utrjuj um in telo. Primerna bodi hrana, obleka, razvedrilo, telesne vaje, igre otroka. Varuj ga pred alkoholom v kakršni koli obliki.

4. dan, 10. avgusta.

V omenjeni šolski dvorani je zagrebški katehet Stričić predaval o „slobodni školi“, ki straši tudi že med hrvaškimi učitelji in po raznih listih. Caveant consules! — Dr. Demšar iz Ljubljane je prosto govoril „Resnica nad vse“. Katehet nauči otroke, da ni vsak greh velik, pojasni mu razloček med dolžnostjo in svetom, pouči ga o slabih nagobih, odpravi mu vse zmotno naziranje glede vesti. — Nato je dr. Cenkić imel praktično katehezo z dečki o 9. členu vere. Kateheza ni vseh zadovoljila. Nato je bila v samostanski cerkvi zahvalna pesem z blagoslovom. Obiteljski večer je izostal. Vršil se je pa velik komerz v dvorani „Kola“ povodom zedinjenja hrvaških strank.

Splošna odoba o tem petem katehetskem shodu: Čas, najhujša vročina in suša, ni bil najprimernejši. Udeležba od strani Hrvatov bi bila lahko večja. Pač pa so Slovenci rešili svojo čast z udeležbo in temeljitimi predavanji. Zato so pa tudi živili bratsko gostoljubje v hrvaški prestolnici. V tem Hrvati nedosegljivi. K zadnjem obedu je prišel tudi koadjutor dr. Bauer. Popoldne vse dni so nam Hrvati razkazovali znamenitosti svoje postolnice, Strassmajerjevo galerijo, Maksimir, groblje in dr. Za nas nenavadno je bilo tudi to, da se je vseh predavanj udeležilo lepo število laikov, tudi vsenčiliški profesorje, ki so spretno posegali tudi v debato. Podrobnosti in oceno posamičnih predavanj prinesejo strokovni listi. 6. hrv. slov. sestanek se bo vršil v uniatskih Križevcih.

Politični pregled.

Duel med grofoma Sternbergom in Karolyjem.

Dne 14. avgusta se je vršil v Požunu dvoboj med bivšim poslancem grofom Sternbergom in ogrskim grofom Karolyjem, ki je bil v ogrskem parlamentu nedavno pobalinsko napadel avstrijsko armado in generala, češ, da so bili morileci. Sekundanta grofa Sternberga sta bila princ Liechtenstein in princ Kroy, sekundanta grofa Karolyja pa grof Hadik in pl. Rohonezi. Pri prvem spopadu je dobil grof Sternberg nezadovoljno rano na čelu, pri drugem pa je Sternberg udaril Karolyja z vso silo po čelu, a je udarec zdrknul in Karolyju preklal desno uho. Dvoboj se je nato končal. Nasprotnika sta se ločila nespravljena.

Razmerje Hrvatsko do Avstrije in Ogrske.

Ugledni Hrvaški politik je na to vprašanje odgovoril: O tem bi se dalo govoriti več dni. A kratko povedano: Naš narod je kakor otrok. Če ga tepe oče, beži k materi, če ga strahuje mati, teče k očetu. Samo da mi nimamo očeta ne matere, ampak očima in mačeho.

Ex-šah poražen.

Glasom poročil iz Peterburga in Teherana je zašel ex-šah Mohamed Ali v zelo kritičen položaj. Iz Teherana gredo gladne čete, močne 15.000 mož, med njimi Bahtijari, ex-šahu Mohamedu Aliju, ki koraka proti Teheranu, nasproti. Prišlo je do bitke pri Firuzkuhu, v kateri je bil del ex-šahovih čet poražen. Odločitve še ni. Ex-šah Mohamed Ali se nahaja 80 milj severno od Teheranu. Prišlo je med njim in med vladnimi četami do bitke, v kateri je bil ex-šahov vojskovodja ubit.

Na delu.

Marija Nezaret.

Naše slov. kat. izobraž. društvo je priredilo pretečno nedeljo igro „Svojeglavna Minka“. Res lepa in primerna igra za naše odre in za naše razmere! Naše dekleta so ta igro tudi kar najbolje upozorila. Kar je pa posebno treba omeniti, je to, da se niso samo dobro naučile posameznih ulog, temveč so se tudi uglobila in živela v posamezne vloge. Da, nekatere so nastopile tako, da bi boljše tega ne mogla storiti niti igralke po poklicu. Dekleta, le tako naprej! Nastopili so pa pri veselici tudi naši pevci in pevke s svojim marljivim pevovodjem br. Kamilom in so nam zapeli nekaj prav lepih pesmi. Niso se zastonj trudili in vadili večkrat zvečer do desete ure, če tudi so celi dan delali na polju ali v delavnici, ker želi so obilo hvale in priznanja od vsakega, ki jih je slišal. Bil je zares lep užitek slišati ta lepe ubrane glasove tako v moškem in mešanem zboru kakor tudi v ženskem četverospjevu, pri katerem je pela deklica štirinajst let stara bas. Vsa čast našemu moškemu in ženskemu pevskemu zboru, ki v cerkvi povzdiguje čast božjo, v društvu pa razveseljuje naše srce! Le tako naprej v čast božjo in veselje naše!

Pameče.

Dne 13. t. m. je imel poslanec dr. Verstovšek shod v gostilni Jurija Marzela p. d. Urma. V poljudnih besedah je g. poslanec razložil političen položaj, razjasnil, kaj je storila in kaj upa storiti S. K. Z. in njeni poslanci, da se povzdigne kmečki stan in se mu pomaga v njegovih težnjah in stiskah. Župan Pogač Lukež, ki je shoda predsedoval, se je v imenu navzočih poslancev zahvalil za njegov trud in njegovo neumorno delovanje. — Po shodu se je ustanovila podružnica „Slov. Straže“ za Spodnjo Mislinjsko dolino. Odbor se je sestavil sledeče: Predsednik Ivan Vrhnjak; tajnik: Franc Rotovnik; blagajnik: Ivan Jurko; odbornika:

Pogač Luka in Pečoler Matija; vsi v Pamečah. Za posamezne občine ozir. župniji v Spodnji Mislinjski dolini: za Slovenjgradec: gg. Čížek Alojzij, mestni župnik; za Stari trg: Schönöndorfer Ivan, župan; za St. Janž pri Spod. Dravogradu: Bart Ivan, veleposestnik; za St. Peter na Krnski-gori: Lom Franc, župnik; za Seč-Vrhe: Pogač Vincenc, posestnik. Oglasilo se je takoj 38 članov in zbralo za Slov. Stražo 56 K 50 vin. Vsem ljubim gostom, ki so prišli iz sosednih krajev na ustanovni shod priskrben zahvala! Nova podružnica pa naj budi in razširja narodni ponos in ljubezen do domače grude med vernimi prebivalci zelenega Pohorja in lepe Mislinjske doline!

Sv. Magdalena pri Mariboru.

Na praznik 15. avgusta se je ustanovilo pri nas Dekliška zveza. Na ustanovnem shodu sta govorila podpredsednik S. K. S. Z. dr. Hohnjec in voditeljica Z. S. D. in še več drugih. K novoustanovljeni zvezi je pristopilo nad 100 deklet.

Raznoterosti.

V kn. šk. dijaško semenišče so na novo sprejeli drugošolci: Janez Sattler in Franc Brznic, oba iz Negove, Alojz Kosi od sv. Križa pri Ljutomeru, Jurij Lebič iz Novecerke, Alojz Tikvič od sv. Lovrenca v Slov. gor., Jožef Brumen iz Ljutomer, Franc Goričan iz Vranskega, Rudolf Trogar iz Šoštanj, Janez Žula iz Zavrča, Alojz Vimpolšek iz Brežic, Jožef Stabej iz Konjice, Alojz Oevirk, od Sv. Petra v Sav. dolini in Franc Lončar iz Dobja; tretješolci: Ignac Zernec iz Negove, Miha Savnik iz Kapele pri Brežicah, Tomaž Trop iz Vel. Nedelje in Miha Senica iz Zabukovja; petošolci: Janez Kunej iz Sevnice, Franc Jug iz Studenitz in Franc Bevc iz Prevorja; šestošolci: Janez Gašparič od Sv. Lenarta pri Vel. Nedelji.

Hmeljarstvo. Poslanec dr. Korošec se neumorno trudi, da bi se našel za hmeljarje izhod iz zagate, v katero so prišli vsled predprodaje hmelja. Danes 16. t. m. posreduje z dr. Verstovšekom v tej zadevi pri okrajnem glavarstvu.

Vsenčiliški profesor umrl. V Gradcu je umrl dne 14. t. m. vsenčiliški profesor civilnega procesa dvorni svetnik pl. Kannstein v starosti 66 let.

Nemška nesramnost. Da je slovenska stranka v veleposestvu za mariborski okraj dobila tako lepo število glasov in z enim kandidatom (g. župan Peklari) celo zmagala, to hudo peče Nemce. Toda svoji javnosti nočejo priznati poraza. Za to so vsem nemškim časnikom poslali poročila, da je njihova lista zmagala v polnem obsegu. To je grda nemška laž. Namesto njihovega kandidata dr. Tauscha je zmagal kandidat slovenske stranke šentjakopski župan g. Matija Peklari.

Občni zbor „Slov. dij. zveze“ in abiturijentski sestanek, dne 26. in 27. avgusta v Domžalah. Ker je veliki shod slov.—hrvaške mladine v Ljubljani preložen na prihodnje leto, se vrši dijaški sestanek v Domžalah in sicer s sledečim sporedom: V soboto, dne 26. avgusta zjutraj ob 1/9 uri shod (odborniki Slov. dij. zveze in abiturijenti igralci pridejo že v petek popoldne). Ob 1/2 10 uri občni zbor „Slov. dij. zveze.“ Popoldne ob 3. uri vsopredna zborovanja sekcij: a) literarne, b) organizacijske, c) narodno obrambene. Zvečer prijateljski sestanek, ki ga prirede abiturijenti s sodelovanjem orkestra slav. domžalske godbe. V nedeljo 27. avgusta dopoldne ob 8. uri sv. maša, nato ob 1/2 10. uri zborovanje abiturijentov. Popoldne ob 1/2 4. uri Medvedova igra „Za pravdo in srce“, igrajo abiturijenti. Po igri veselica, pri kateri sodeluje „slav. domžalska godba“. Opozorjamo tovariše, da se udeležite tega pomembnega sestanka v obilnem številu. Oglasijo naj svojo udeležbo gotovo tekom enega tedna na naslov: Slov. dij. zveza v Ljubljani, Vrhovčeva ulica 4.

Ponemčevanje pri vojaštvu in slovenske občine C. kr. okrajno dopolnilno poveljništvo 26. domobranskega pehotnega polka v Mariboru je začelo razpošiljati pozivnice za orožne vaje samo v nemškem jeziku. Občina Kokarje se je temu odločno uprla, zlasti, ko je glavarstvo zahtevalo, naj se pozivnica za nekega v Ameriki bivajočega neoboroženega vojaka nabije na občinsko desko, ter se naj razglasi. Občina Kokarje je samonemško pozivnico vrnila z naznanilom, da je v jezikovnem oziru nezakonita in ker občina ne more nezakonitosti podpirati je ne more nabiti na desko; naj se ji doloži v smislu določb člena XIX, drž. osnovnega zakona z dne 21. dec. 1867, drž. zakonika štey. 142 pozivnega v slovenskem jeziku, katero boče županstvo radevolje dalo nabiti. Domobransko poveljništvo v Mariboru je tej zakoniti zahtevi le deloma ustreglo; izdalo je namreč dvojezično tiskovino, toda izpolnilo je je samo nemški. Občina Kokarje je pozivnico znova vrnila glavarstvu z izjavo, da tudi ta pozivnica ni zakonita, ker vsebuje preziranje slovenskega jezika. Glavarstvo je pozivnico občini znova vrnilo, rekoč, da je ta druga pozivnica spisana v smislu vojnih predpisov, občina jo zato mora dati nabiti. županstvo je pozivnico zopet vrnilo glavarstvu rekoč, da je res izdana v smislu vojnih predpisov, toda za Nemce ne za Slovence. Člen XIX. drž. osnovnega zakona o dne 21. dec. 1867, nalaga vsem uradom, toraj tudi poveljništvu domobranskega polka dolžnost, da dopisuje državljanom in občinam v njihovem jeziku. Za slovenskega državljana je nemško spisana pozivnica nezakonita in je torej občina ni dolžna nabiti. Namen nabitja se z nemško pozivnico doseže samo med Nemci, ne pa med Slovenci. Nadalje je napovedalo županstvo, da bode, če se ne dopošlje občini slovenske pozivnice, povzročilo razsodbo višjih oblasti do upravnega sodišča in bode spravilo zadeve v državni zbor. Med tem časom so se v občini izvršile volitve novega odbora. Neki slovenski časopis je vsled krive informacije pisal, da se bo zdaj v občini Kokarje nehal boj za pravice slovenskega jezika, kar pa ni res. Novi odbor, ki je bil izvoljen vsled zmage savinske stranke bode gotovo ravno tako kakor dosedanj odbor čuval narodove pravice. Da se bode na tleh

občine Kokarje dobojeval boj za naše jezikove pravice z zmago, nam jamči zakon, kajti on je na strani bojevnikov.

Kot grob molčijo. Liberalni listi, ki drugače tako radi brskajo po blatu in stičejo za zasebnimi pikantnostmi, molčijo sedaj o dr. Kukurjevi aferi kot grob. „Slovenski Narod“, ki je navadno tako gostobeseden, da iz vsake muhe napravi slona, ne prika sedaj do sape, da bi označil „delovanje“ liberalnega generala. No, no, vi liberalni branitelji resnice in poštenja, na dan z besedo! Ali mislite, da vaše brumne čitatelje ne bi zanimalo slišati nekoliko o raznih „vrlinah“ vaših voditeljev? Prav gotovo! Saj ste jih sami privadili s svojim podlim obrekovanjem in z raznimi pohujšljivimi podlistki na vsakovrstne čedne dogodbe. Ali smatrate vaše hlače naenkrat za manj vredne, da jim tega ne privoščite? Ali je pa mogoče vas sram, da je intenzivnejše zasmrdelo blato, v katerem se valjate? Liberalci imajo besedo!

Občine pozor! Celjsko okrajno glavarstvo hoče založiti namesto občin zaradi jednodnostni nove razvidnostne imenike za neoboroženo moštvo stalne vojske, ter zahteva v ta namen od občin, po njihovi velikosti po 4, 6 do 8 kron. Ker zalaganje teh tiskovin ne spada v delokrog glavarstev, temveč v delokrog občin, te niso dolžne, tej zahtevi ustreči, pač pa so dolžne jih same oskrbeti. Da bodo te tiskovine jednodne, v slovenskem jeziku seveda, smo tudi mi zato, naj se zahtevane svote nakažejo, toda občine naj naznanijo glavarstvu, tako kakor je to storila občina Kokarje, da nakažejo svoto le pod sledečimi pogoji: 1. Ti razvidnostni imeniki morajo biti samo slovenski in sicer v pravilni slovensčini. 2. Se smejo dati tiskati le v slovenski, ter v nobeni drugi tiskarni; ako se ne bode ta dva pogoja izpolnila, se imeniki ne bodo sprejeli, ter bode moralo glavarstvo občini nakazani znesek vrniti in si bode ona sama skrbela imenike. S tako zahtevo dosežejo občine igranje, da se slovenski jezik ne more prezreti in da se tiskovine ne morejo tiskati v nemških tiskarnah, od koder izhajajo napadi na slovenstvo in ostudni pozivi na poboj proti nam. Od občin je odvisno, ali se naj v državnih uradih pravično ravna ali ne. Ako občina molči, podpira molče krivico, ter daje uradnikom priložnost izpodrivati naše jezikovne pravice. Občine, ki so zahtevano svoto že nakazale, naj prijavijo svoje pogoje takoj glavarstvu. Ložje je krivico zabraniti, nego po zamudi krivico odpravljati. Občine, bodite varuhinje naših jezikovih pravic, ter se zavedajte, da spada denar slovenskih žuljev v slovenske roke!

Štajersko.

Leskovec pri Ptuj. Tukaj je danes prevzel znani mojster g. J. Naraks, v delo nove orglje, katere bodo res kras prijazni cerkvi. Kot strokovnjak je bil navzoč pri pogodbi tudi g. K. Bervar, vodja orglarske šole v Celju. Hvala za to napravo gre č. g. župniku O. Skamlecu.

Cerkveni pevec.

Staritrg pri Slovengradcu. Dne 20. avgusta se vrši cesarski dan prirejen od „Avstrijskega mornariškega društva“ stoječega pod Najvišjim protektoratom Nj. c. in kr. Visokosti Nadvojvode Franca Ferdinanda, na vrtu Petričevem. Sodelujejo: čitalniški pevski zbor slovenjegraški, tamburaški zbor starotrilj in pevski zbor šmartinski. Slavnostni govor bo imel ml. g. kanonik starotrilj. Naj kupi vsakdo, s podobo našega ljubljene monarha in z znakom mornariškega društva okrašen cesarski bonbon, v korist vdovam in sirotam ponesrečenih mornarjev in za osnovanje mornariškega doma. Prodajale bodo naše narodne gospodinje in dekleta! Obeta se velika patriotično-narodna veselica. Na svidenje!

Poljčane. Dne 14. avgusta se vršče volitve občine Poljčane so izpadle ugodno. Nasprotniki se niso udeležili. Slava onim zavednim volilecem, ki so vkljub nujnemu delu došli na volišče, da glasujejo za katoliško-narodne kandidate.

Mozirje. Liberalni mešetar iz Prekope Radišek je kupil v Nazarjih, Kokarjih, Pustem polju, Gornjem gradu, Sv. Frančišku, Ljubnem mnogo hmelja za nizko ceno K 1-20 škaf. Zahtevamo, da v blagor hmeljarjev popravi takoj te cene. Naj se javi „Straži“, ako ni hotel komu zvišati cene.

Celje. Spored občnega zbora štajerskega pododbora S. D. Z. dne 20. avgusta v Celju pri „Belem volu“. Začetek ob 10. uri. Predava A. Stričič o taktiki češkega narodno-obrambnega dela. Popoldne velika ljudska veselica z igro „Zaklad“. Vsi člani morajo priti brezpogojno, nujno potrebna je tudi navzočnost vseh abiturientov.

Savinjska dolina. V nedeljo, dne 20. avgusta je velik deklški sestanek na Oljski gori. Ob 10. uri dopoldne pridiga in sv. maša, nato zborovanje. Zborovanje poseti dr. Hohnjec iz Maribora, ki bo pridigoval in imel tudi govor na shodu. Govornice dobro došle! Primeren je vlak, kateri vozi ob 8. uri iz Celja. Iz Polzele je ob pol 9. uri skupni odhod na Oljsko goro.

Sv. Peter v Sav. dolini. Cena hmelja je vsak dan višja, kupcev je toliko, kot še nikdar poprej, hmelj se prodaja 7—8 kron kilogram. Vsi, ki so po zimi naprej prodali, so grozno razburjeni. Splošno se govori, da morajo trdke, ki so hmelj naprej kupile, od pogodbe odstopiti. Gospodi komisionarji, Tausig, Seckendorf in dr. bodo morali brezdvombno posredovati, da se pogodba razveljavi; ljudstvo to pričakuje. Kakor slišimo, so gospodje komisionarji že sami oklepajo tega mnenja. Ko bi se to ne zgodilo, bi bili Savinjsčani po dveh hudih šibah udarjeni, po suši in po nesrečni predprodaji.

Hmelj.

„Saazer Hopfen - u. Brauer - Zeitung“, ki izhaja v Žatcu, prva splošna revija za hmeljarje in pivovarjarje na Češkem, prinaša z dne 12. avgusta t. l. sledeče tržno poročilo:

Obiranje hmelja se je začelo v Žateškem hmeljskem okraju po večini že 10. t. m. in bo tekom prihodnjega tedna postala splošna. O obranem blagu se lahko reče, da je

izvrstne kakovosti, z ozirom na množino pa stoji daleko za pričakovanim. Tudi še neobran hmelj je kolikortoliko izvrstne kakovosti in vsebuje zlasti jako mnogo lupina. Kar zadeva množino letošnjega pridelka, se splošno sodi, da bo pridelek znašal 80.000 do 90.000 meterskih stotov, kar se krije s polovičnim pridelkom lanskega leta. Samoobsebi je umevno, da je končni rezultat odvisen od vremenskih sprememb. Hmeljarjem bi dež ne bil ravno dobro došel, ker nastane z njim nevarnost, da nastopi bakreni palež (Kupferbrand), ki bi pokvaril še ostalo upanje. Deloma pa bi se obrani hmelj ne mogel tako hitro spraviti pod streho. Izdaten dež, ki bi nastopil pred dobrim tednom pa bi bistveno popravil letošnji pridelek. — Kar zadeva cen, se iste gibljejo do 300 kom od 50 kilogramov; koncem tedna so se iste dvigale do 360 kron, dne 11. in 12. t. m. pa so dosegle višino 400 kron za 50 kg. Z ozirom na neznatno količino novega hmelja še ne moremo govoriti o kaki regularni trgovini. Producenti pa prihajajo z velikim zadovoljstvom na letošnji hmeljski trg. — Skoro brezpomembna je prodaja tujih hmeljskih sort. Neznatna množina zgodnjega hmelja se je kupovala od 280 do 300 kron za 50 kilogramov. Za pozni hmelj se je dalo na predprodaji 200 kron za 50 kg. — O lanskem hmelju ni bilo dosti govora.

V naslednjem podamo poročila iz drugih krajev in dežel. V prvi vrsti naj omenjamo Savinsko dolino, kjer se je položaj vsled naglo razširjajočega se bakrenega paleža spremenil na negativno plat. Glasom najrazličnejših poročil iz Savinske doline se razširja bakreni palež v vzhodno, jugovzhodno in zahodno smer, vsled česar bo pridelek poznega hmelja jako minimalen. Srednjegodnji hmelj se krepko upira bakrenemu paležu, vsled česar je upanje na dober pridelek istega izporno. Vsled suše trpijo hmeljski nasadi vedno bolj. Obiranje srednjega zgodnjega se je začelo v posameznih vrtovih. V slučaju, da ne nastopijo kmalu temeljite vremenske spremembe, je pozni hmelj v resni nevarnosti. Letošnji pridelek se računa 8 kron od kilograma. — V Nemčiji je stanje splošno srednje. Zadnji čas je toča uničila dokaj upanja. V nekaterih krajih se je stanje znatno poboljšalo, v drugih pa zopet nasprotno pokvarilo. Vendar pa so cene jako dobre. Tako je v Norimbergu poskočila cena hmelja od 250 mark na 330 mark za 50 kg. — Londonsko hmeljsko poročilo pravi, da je stanje od zadnjega poročila neizpremenjeno. Cene se dvigajo neverjetno visoko. Vsled vročine bode vseboval letošnji pridelek jako mnogo lupina. — V Varšavi na ruskem Poljskem je hmeljsko stanje jako slabo; dobri hmeljarji lahko računajo k večjemu na polovico lanskega pridelka drugi pa se bodo morali zadovoljiti celo v tretjino lanskega pridelka. Cena je 24—25 rubljev za pud.

Savinjska dolina.

Dodatno se nam še priporoča, da letos ne bo v Žalcu hmeljske razstave, in sicer ker je letos vsled vedno trajajoče suše, zadnje toče in pogubnega bakrenega paleža, letošnji hmelj jako slab. Razstava se vrši, kakor je sklenil razstaveni odbor, prihodnje leto. — Glede polovične vožnje za hmeljske obiralce se nam poroča sledeče: Polovična vožnja za hmeljske obiralce na državni železnici od Celja proti Velenju in Spod. Dravogradu je le takrat dovoljena, ako se oglasi pri blagajni najmanj 10 obiralcev, od katerih mora vsakdo imeti na svoje ime se glasečo legitimacijo. Le-te so iz rdečega papirja; Besedilo je le nemško ker dvojezičnega besedila ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku ni dovolilo. — Legitimacije za južno železnico so iz belega papirja in so dvojezične; z eno legitimacijo se lahko pelje ali le ena, pa tudi vsako poljubno število obiralcev. Kolika razlika! Legitimacije razpošilja vodstvo hmeljskega društva v Žalcu.

Razgled po svetu.

Železniška nesreča. Iz Monakovega poročajo. Na kolodvoru in Starhemburgu je zavozila lokomotiva v brzovlak z Monakovega. 30 oseb je lahko ranjenih.

Plavaljoči zrakoplov. Zrakoplovec Collioux je poskušal dne 10. t. m. svoj plavaljoči zrakoplov Zrakoplov imati dva krova in plavalec ter se dviga tudi z vode. Collioux se je dvignil z izdelovalcem zrakoplovov. Vojsinom ob 5. zjutraj na vežbališču v Issy in se spustil na Seno. Po preteku par minut se je zopet dvignil z lahkoto in manevriral nad Suresnesom, nakar se je spustil zopet na Seno. Collioux je s svojim zrakoplovom popolnoma zadovoljen.

Surovosti. Dne 11. t. m. v Szegedinu so se ob osmrtni roparskega morilca Csalmá, ko so ga vsega potrtga in skesanega privedli na morišče, dogodili gnusni prizori. Elegantna druhal se je pritepla iz vsega mesta na sodno dvorišče; po usmrtni se je vnel med visokim občinstvom boj za posamezne konce vrvi, ki jih je krvnik prodal po 1 in 2 kroni; prt, s katerim je bil zagrojen zločinčev obraz, je bil prodan za 4 krone. Izkupiček je znašal vsega skup 44 kron.

Zarota v gimnaziji. Pred palermsko poroto je bila razprava zoper sedem gimnazijcev, ki so neprimljivega razrednika, prof. dr. Ghellija obsodili na smrt. Profesora Ghellija je dijak Lidonni vpričo vsega razreda ustrelil, na kar si je sam končal življenje. Posvetovalna zbornica pa je vse oprostila.

Škof nazarenski. Pred kratkim so prijeli, kakor se je poročalo, v Memmingenu nekega človeka, ki se je izdal za „nazarenskega škofa“, in pa njegovega „diakona.“ Drugi dan so oba izpustili, ker so bili baje njuni papirji v redu. „Škof“ si je lastil ime „Malek Benjamin Verdel, arhimandrit nazarenski in tirenski.“ Pri sebi je imel spise, po katerih mu je baje bilo dovoljeno brati maše in pobirati denar v ta namen. Ko so ga preiskovali, je imel sedem različnih oblek na sebi. Nadalje so našli pri njem 2000 mark denarja, pa karte bavarskih okrajev Svabsko in Novigrad, kjer je hotel počastiti odnotne samostane s

svojim obiskom. Ko so ga v Mannheimu izpustili, je odšel v Donauwörth. Na mannheimskem kolodvoru je pozval občinstvo, naj poklekne in sprejme njegov blagoslov, česar pa ljudje niso hoteli storiti. Ko so ga v Donauwörthu aretirali, je zahteval, da ga odpravijo v bolnišnico. Dognali so, da je doslej prisleparil sedem tisoč mark. Med platnicami njegovega molitvenika so našli izkaze o svotah, ki jih je bil poslal v neko pariško banko. S tem je dokazano, da je govoril nerensnico, ko je pravil, da nabira denar za sirske samostane. „Diakon“, ki je pri aretaciji izginil kakor kavra, se je baje odpeljal v Švico, da tam nadaljuje svojo nalogo. Zdaj se je tudi zvedelo, da je „arhimandrit“ v odsotnosti škofa Kepplerja v rotenburški stolni cerkvi bral mašo v škofovskem ornatu. Poročajo tudi iz Predarlskega, da je tam že leta 1907 uganjal enake reči. Takrat je pripovedoval, da nabira denar za neko sirotišnico v Speyru in je nabral čez 10.000 K.

Mesto žensk. Ne daleč od Pariza je malo provincialno mesto, v katerem ima ženski spol med prebivalstvom toliko pretežno večino, da moški skoro v poštev ne pridejo. To je namreč mesteca Froissy v departementu Oise, v katerem skoro vse uradniške posle od magistratnega tajnika do pismonoše upravlja ženske. Poštarica v Froissyju je bila tudi edina pri predlanskem štrajku poštnih in telefonskih uradnikov, ki je vkljub vsem dogodkom vstrajala v službi. Brzojavno službo opravlja v tem okraju tri dekleta. Na kolodvoru opravlja neka ženska službo postajenačelnika ter posluje tudi kot železničarska blagajničarka in čuvajka. Tudi mesto občinskega sluga je zasedeno od ženske. Nadalje opravlja posle javnega klicarja, ki med ropotanjem bobna naznanja na uličnih vogalih imena novoporočencev, tudi ženska. Da vodijo razne obrti v mestu večinoma vdove, je popolnoma naravno. V tem mestu so volili tudi žensko občinsko upravo, a je prefekt volitve na podlagi obstoječih zakonov proglasil za neveljavne. Proti tej ženski vladeželjnosti se pojavlja med moško manjšino huda reakcija, ki se je pred kratkim pokazala celo v bojkotu brivnice z ženskim osebjem. Ko pa je umna lastnica brivnice naročila iz Pariza brivskega umetnika, v čegar rokah je britev postala krvavi operacijski instrument, so se ubogi moški udali in sedaj jih zopet brijejo nežne ženske roke.

Kralj morja. Hamburško-amerikansko parobrodno društvo izvršuje gradnjo ogromnega parobroda „Evropa“, kateri zasluži z vso pravico ime „kralja morja“. Po računih strokovnjakov prevozi bode „kralj morja“ pot iz Evrope v Ameriko k 122. urah. Parobrod je dolg 168, širok 30, a visok 31 metrov. Centralni gonilni motor bode imel 70.000 konjskih sil. Za vsako potovanje bode potreboval 600 vagonov oglja. Prostora bode na njem z osebjem za 5000 ljudi. Za živež tega malega naroda bo treba vkrcati za vsako potovanje 40 bikov, 30 telet, 87 kozlov, 78 jancev, 36 svinj, 4000 kg moke, 4000 kg živih rib, 40.000 jajec, 5000 kg krompirja itd. — Dohodki vsega potovanja so preračunjeni na 2 milijona frankov, a izdatki bodo dosegli letno 50—60 milijonov, tako, da bo „kralj morja“ prinesel družbi dobiček 40—50 milijonov frankov.

Spomini gospe Toselli. Gospa Toselli se je odločila, preprečiti objavo svojih spominov v Avstriji. Do tega koraka jo je privedla uničevalna obsodba čiasopisja, prepoved teh spominov v Avstriji in resni nasveti njenih prijateljev. Začela se je pogajati radi tega s svojim založnikom v Londonu. Ta zahteva za svojo odškodnino toliko, da mu gospa Toselli sama ne more ustreči in more doseči to le s pomočjo saškega dvora. — Na saškem dvoru so pa sklenili, da ne žrtvujejo za preprečitev objave teh spominov niti vinarja, in vstrajajo na stališču, da naj bivša kromprincezinja trpi sama posledice svojega ravnanja.

Umor na svatovščini vsled političnega prepira. Pri nekem ženitovanju v Czyzywnju poleg Krakova je nastal vsled političnih vzrokov prepir, v katerem je bil ubit kmet Zybura, ki je bil pristaš poljske ljudske stranke. Orožniki so aretivali več oseb.

Kuharski izpit morajo napraviti na Norveškem one deklice, ki se imajo poročiti. Pri nas ne bi kaj takega pravi nič škodilo v nekaterih slučajih.

Danski dijaki v Sarajevu. V Sarajevu je prišla predvčerajšnjim večja skupina izletnikov danskih dijakov. Vodstvo izletnikov po mestu je prevzelo sarajevsko društvo esperantistov, ker je med Danci tudi znamenit esperantist Harald Hes.

Bogata dedščina. Iz Ogrskega poročajo, da je postal neki Ivan Novak, mizar v Debreczinu na Ogrskem dedič 300 milijonov kron. Pred kratkim se mu je baje sporočilo, da je umrl v Londonu njegov sorodnik, ki je bil posestnik bogatih rudnikov v južni Avstraliji. Ivan Novak je storil potrebne korake za dedščino, ki jo varuje sedaj angleška vlada. Res, bogati Novaki! Topot pa ni bilo treba velikega povpraševanja in zglaševanja!

Slovenci! Slovenke!

V nedeljo dne 20. avgusta vsi na veselico Slovenske Straže v Št. Peter niže Maribora.

Gospodična,
ki je dovršila trgovski kurz
z odliko, išče v mestu pri-
merne službe. Naslov pri u-
pravništvu lista. 129

Vage
za vagon, voze (most-
ne), centimale, škalo,ve,
decimale, za živino,
tablicove in vsake dru-
ge vrste za gospodarske
in obrtniške namene iz-
deluje ter priporoča po
nizkih cenah
Jos. Kaláb,
tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovanska obrt.

Pijte samo Tolstovrško slatino.
Naroči se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško.

Hup! Hup! Teremtete! Tempo: 80 km!

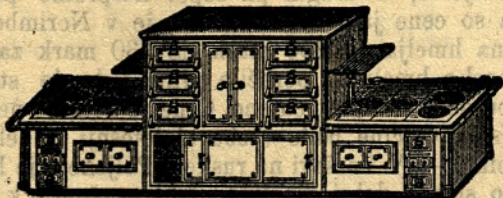
to vam je bila vožnja. Vsi smo hripavi, oče krčmar.
Priskrbite nam takoj par škatljic sodenskih mine-
ralnih pastil, pa pravih, pristnih Fayeveh, razumete?
Čez dve uri zopet odrinemo dalje, do takrat pa
mora naša hripavost prenehati. Škatljica Fayeveh
pristnih, sodenskih, mineralnih pastil stane K. 1. 25.
Generalna reprezentanca za Avstro-Ogrsko W. Th. Guntzert,
c. kr. dvorni dobavitelj Dunaj IV-1, Grosse Neugasse 17.

Zdravilišče TOPLICE
na Kranjskem belokrajnska železnična postaja
Straža-Toplice.

Akratotherme 86° C; zdravi se z kopelmi in z pitjem vode; izredno us-
pešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim
bolezni. Velik kopalni basen, posebne kopeli in močilne kopeli. Jako
udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje.
Gozdnata okolica. Dobra in vredna restavracija.

Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.
Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upravitelstvu kopališča.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Goruže Avstrijsko.

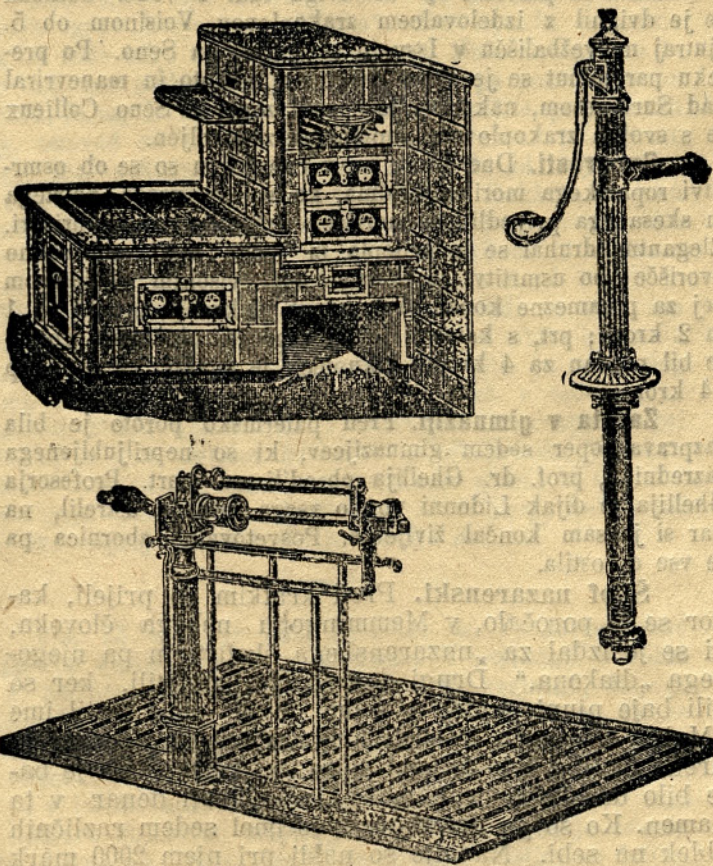

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa,
emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele,
restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s
plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki
trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj
„Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki
naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Za potovalno sezono.

Kovčki za potovanje! Vseh vrst ročni
kovčki iz govejega usnja in bogato
zalogo usnatih galanterijskih
stvari kakor oprav za konje, jahalne
potrebščine itd. priporoča

Rudolf Novak, Maribor
jermenar in sedlar — Grajski trg.
Samo lastno izdelovanje.

Trgovski pomočnik in učenec
se sprejmeta v trgovini mešanega blaga
Anton Velenčak, Velenje.

Med. univ.
Dr. Bela Stuhec v Ptuj
odpotoje 7. avgusta za 14 dni.

Preselitev odvetniške pisarne

Odvetnik
dr. Josip Leskovar

uljudno naznanja,
da se nahaja njegova odvetniška
pisarna od 1. avgusta t. l. dalje na
Grajskem trgu (Burgplatz) št. 2
nad trgovino g. Šepeca.

Vhod Brunngasse. Vhod Brunngasse.
121

Kje se kupi dobro, po ceni in fino
obuvalo? Edino le v največji celjski
izdelovalnici in zalogi čevljev pri
Štefanu Strašku, Rovaška ulica 3.

Velika izbira finih moških čevljev na za-
drgo, kakor tudi čevljev za ženske in
otroke. Velika zaloga različnih sandal in
knajpovskih čevljev, kakor tudi čevljev
za tenis.

Z spoštovanjem
Štefan Strašek, Celje.

M. Sabukošek

krojaški mojster v Celju
priporoča svoj

modni salon
za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Slikar in pleskar
Prevzamem vsa dela
dekoriacijske, slikarske in
plesarske stroke, katera izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.
Mihael Dobravc v Celju
Gospodska ulica 5.

Velika zaloga manufakturnega blaga,
kakor platno in razna
sukna; jako trpežno blago za lovske, civilne in turistovske
oblike se dobi najboljše in najceneje pri trdkih
Milica Tomec,
tovarna sukna. Humpolec, Češko.
Ceniki na zahtevo franko.

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega : Franeka :“ s
kavim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svo-
je nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kako-
vosti našel je pravi Franek toli priljubljen
sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Slovenci pozor!

Vam ni potrebno naročiti
pri tujih trdkah, ker pri
domačem slovenskem
urarju dobite vse in do-
bro blago.

Zahtevajte poseben cenik
za birmo.

Gramofone s slov. ploščami
iz najboljših tovarn.

Popravila se točno in hi-
tro izvršujejo.

Urar, očalar in
zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

